

Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget

FOLKETINGET

REJSERAPPORT

DELEGATIONSREJSE TIL FN'S KLIMAKONFERENCE, COP22

Tid: 15.-19. november 2016
Sted: Marrakesh, Marokko
Deltagere: Thomas Danielsen (V), formand, Jens Joel (S), Claus Kvist Hansen (DF), Søren Egge Rasmussen (EL) og Carsten Bach (LA)
Ledsaget af: Morten Villumsen, Udvalgssekretariatet

1. Formål

Formålet med delegationsrejsen til FN's 22. klimakonference (COP22) var at følge de internationale klimaforhandlinger og i margenen heraf holde møder med andre parlamentarikere, meningsdannere, erhvervslivsrepræsentanter, NGO'er, tænketanke m.v. Delegationen deltog i anden forhandlingsuge. Program for rejsen er vedlagt som bilag.

Ref. 17-000150-4

Kontakt: Morten Villumsen

2. Væsentligste punkter fra besøget

Udvalget fulgte FN's klimaforhandlinger gennem daglige briefinger fra den danske delegation, deltagelse i forhandlingsmøder, bilaterale møder og møder med danske ngo'er og erhvervsrepræsentanter.

Nordisk Råd havde påtaget sig en del af planlægningen af de bilaterale møder. Der blev udover de faste møder mellem de nordiske parlamentarikere fra Danmark, Norge, Sverige og Finland holdt fælles møder med nordiske ngo'er og parlamentarikere fra Tyskland og Sydafrika. Planlagte møder med OASIS-landene og Bangladesh måtte udgå af programmet.

Delegationen deltog desuden i arrangementer på den danske erhvervsstand, havde møder med 92-gruppen og de øvrige danske ngo'er, Dansk Energi og deltog i arrangementer i den nordiske pavillon. Et medlem af delegationen havde desuden mulighed for at besøge Marokkos solvarmekraftværk i Ouarzazate.

Parisaftalen fra 2015 satte rammen om klimaarbejdet. COP22 bar derfor præg af at have fokus på, hvordan aftalen kan udmøntes, herunder bl.a. hvordan udledninger skal opgøres, muligheden for at være mere ambitiøs og plan for finansieringen af indsatsen. Det amerikanske valg var ligeledes et tema. Derudover var byer og regioner mere synlige aktører end tidligere.

En orientering fra Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet om resultatet af COP22 er omdelt på EFK alm. del – bilag 65.

Kommende klimakonferencer

Det blev på mødet offentliggjort, at Fiji vil være vært for COP23. Mødet afholdes i Bonn den 6.-17. november 2017. Polen er værtsland for COP24 i 2018.

3. Opfølgning og sammenhæng med udvalgets tidligere arbejde

Delegationen anbefaler, at udvalget fortsat deltager i FN's klimakonferencer med samme delegationsstørrelse (fem medlemmer). Næste gang i Bonn i 2017 med Fiji som arrangør.

Udvalget var meget tilfreds med programlægning og baggrundsmateriale og anbefaler samme fremgangsmåde fremover.

De fælles møder for de nordiske lande med bilaterale partnere gav en god dynamik i møderne, og det anbefales at fortsætte denne praksis.

Som opfølgning på rejsen anbefaler delegationen:

- At Nordisk Råd fortsat får en rolle i at arrangere bilaterale møder med andre parter og at møderne holdes fælles nordisk.
- At muligheden for et bilateralt besøgsprogram i forbindelse med besøget i Bonn undersøges.
- At udvalget holder sig orienteret om udviklingen på området i lighed med tidligere år.

Bilag 1: Program for EFK-udvalgets deltagelse i COP22, Marrakesh, 15.-19. november 2016

Tirsdag den 15. november

05:30	Seneste check-in i Kastrup Lufthavn	<i>Terminal 2</i>
06:30	Afgang til Marrakesh med Norwegian DY3406	<i>Flyvetid: 4½ time</i>
09:30	Ankomst Marrakesh lufthavn	<i>Terminal 1</i>
10:00	Transport til hotel med minibus	<i>Ambassadør, Jørgen Molde</i>
10:30	Check-in Hotel Méridien N'Fis	<i>Hotel Le Meridiane N' Fis Avenue Mohammed VI</i>
11:00	Transport til conferencecenter, Bab Ighli	<i>Shuttlebus afgår fra hotellet</i>
11:30	Akkreditering (udstedelse af badge) ved ankomst til conferencecenteret	
12:	Modtagelse i conferencecenteret	<i>Christina Graaskov Ravn</i>
12:00-13:00	' The Nordic and the Global Climate Agenda ' Fælles møde for de nordiske parlamentarikere med deltagelse af nordiske parlamentarikere.	<i>Lokale: Den nordiske pavillon, Sektion DEL2 Tryggvi Felixson,</i>
13:00-13:30	Rundvisning på COP'en v. medarbejder fra Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet	<i>Christina Graaskov Ravn</i>
13.30-14.30	North-South Alliance for the 1.5 degree Goal	<i>Nordisk Råd delegation</i>
15:00-15:45	Investment resilience in LDC countries	<i>Nordisk Råd delegation</i>
16:00-16:45	Transforming the Paris Agreement to National Legislation	<i>Nordisk Råd delegation</i>
16.30-17.15	Briefing ved delegationsleder	<i>Danske delegation</i>
17:30-17:00	Reception i den fælles nordiske virksomhedspavillon Ministeren deltager.	<i>Lokale: Den fælles nordiske virksomhedspavillon i Green zone</i>
20:00-22:30	Reception hos Danmarks ambassadør Ministeren deltager.	<i>Restaurant Ksar El Hamra</i>

Onsdag den 16. november

	Transport til conferencecenteret, Bab Ighli	<i>Shuttlebus afgår fra hotellet</i>
11:00-12:00	Møde mellem nordiske og tyske parlamentarikere	<i>Lokale: Norske delegation Tryggvi Felixson,</i>
For-middag	Embedsmandsbriefing om forhandlingerne v. medarbejder fra Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet	<i>Christina Graaskov Ravn</i>

12:00-13:00	Møde med de Danske ngo'er/92-gruppen	<i>Danske delegation</i>
13:00-15:00	'Nordic Green to scale: Scaling up best Nordic low-carbon solutions to reduce emissions globally' Side-event om hvor store reduktionsindsatsen kan være på et globalt niveau, hvis de nordiske lavemissions løsninger opskaleres globalt. (Jens Joel deltager)	<i>Lokale: Den nordiske pavillon. Sektion DEL2 Tryggvi Felixson,</i>
15:00-16:00	Fælles nordisk møde med OASIS-landene (Aflyst på grund af sygdom)	<i>Lokale: Area H, Room 6</i>
17:00-18:00	Fælles nordisk møde med Sydafrika Jens Joel leder	<i>Lokale: Baltic (sideevent telt)</i>
18:00	Status på forhandlingerne ved Danmarks chefforhandler Caspar Olausson	<i>Danske delegation</i>
20:00	Middag med de danske deltagere i COP22 arrangeret af Dansk Energi	Restaurant Marrocain Al Baraka

Torsdag den 17. november

07.40-17.00	Besøg ved solvarmekraftværk ved Ouarzazate Et medlem (Carsten Bach) besøgte Marokkos solcelleanlæg	
	Transport til konferencecenter, Bab Ighli	<i>Shuttelbus afgår fra hotellet</i>
10:00-13:00	Højniveauevent vedr. global klimahandling	<i>TBC</i>
11:30	Danmarks National Statement	<i>Lokale: Plenarsalen</i>
12:15-13:45	'Nordic Approaches to Mobilizing Climate Finance' Dansk side-event - om hvordan de nordiske lande kan anvende relevante finansielle instrumenter og kanaler til at understøtte implementeringen af Parisaftalen bedst muligt.	<i>Lokale: Den nordiske pavillon. Sektion DEL2</i>
13:15-14:45	'Filling the Pipeline: Developing Projects that Mobilize Climate Finance' Dansk side-event Side-event om hvordan der skabes en global pipeline af klimaprojekter, som kan mobilisere klimafinansiering.	<i>Lokale: Pacific 150</i>
15:30-16:30	Orientering om Marokko v. Danmarks Ambassadør	<i>Lokale: Meridien le Fis Ambassadør, Jørgen Molde</i>
19:45	Mødes i lobby – afgang til restaurant	
20:00	Embedsmandsbriefing om forhandlingerne Middag med den danske forhandlingsdelegation	<i>Restaurant Dar Ghizlane</i>

Fredag den 18. november

	Morgenmad	<i>Hotellet</i>
--	-----------	-----------------

9:30	Transport til konferencecenter, Bab Ighli	<i>Shuttelbus afgår fra hotellet</i>
10.00	Isbjørne Performance med Faxehus efterskole og gymnasium fra Marrakesh	<i>Green Zone</i>
10.30	Besøg Mind the Earth udstilling af den danske kunstner Kasper Brejnholt Bak	<i>Sted: Green Zone</i>
For-middag	Embedsmandsbriefing om forhandlingerne v. medarbejder fra Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet	<i>Christina Graaskov Ravn</i>
11.00	Møde med NGO'erne/92-gruppen	<i>Lokale: Nordiske delegation Kontakt Troels Dam Christensen</i>
12:00	Sideevent: NASA præsentation af klimaet set fra rummet	<i>US Center, Pavillon 2</i>
13.30	Præsentation af formandsskabet udkast til konklusioner og medlemmernes reaktioner	<i>Plenarsalen</i>
Efter-Middag	Afsluttende COP forhandlinger	
15: 00-	COP Closing (UNFCCC) (forhandlinger afsluttet 0:15)	

Lørdag den 19. november

	Morgenmad	<i>Hotellet</i>
11.00	Check-out, Hotel Méridien N'Fis	
11.15	Transport til lufthavnen	
	Ankomst til Marrakesh Lufthavn	
12:55	Seneste check-in	
13:55	Afgang til Wien med Austrian OS900	<i>Flyvetid: 4:05 timer</i>
20:20	Afgang til København med Austrian OS307	<i>Flyvetid: 1:50 timer</i>
22:10	Ankomst København	